

До
Административен съд
София град

Жалба

От

1. Митко Николов Цветков,

С адрес за призоваване: гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ 60.

2. Сдружение „Център за независим живот“

БУЛСТАТ 831755154

Представявано от Капка Иванова Панайотова,

С адрес за призоваване: гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ 60

Срещу

Министъра на труда и социалната политика

Гр. София

Ул. „Триадица“ 2

Уважаеми господин/госпожо съдия,

На 20.08.2019г. в Държавен вестник (бр. 66) е публикувана ЗАПОВЕД № РД-01-544 от 14 август 2019 г. постановена от Министъра на труда и социалната политика (МТСП), с която е утвърдена **Национална програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност.**

Така цитираната заповед, имаща характера на общ административен акт и одобрената с нея Програма, е незаконосъобразна в посочените по-долу свои части и следва да бъде отменена. Незаконосъобразността се състои в противоречие с

Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ).¹ Наред с това, в определени части (изрично описани по-долу), програмата, а от там и атакуваната заповед, е необвързана с конкретни факти и изследвания и поради това е произволна, лишена от основание и незаконосъобразна по тази причина.

Посочената заповед, респективно-програма, съществено накърнява правата и законните интереси на хората с увреждания в описаните по-долу части.

Ето защо молим тя да бъде отменена в посочените по-долу свои части и Министърът на труда и социалната политика да бъде задължен да предприеме действия по привеждането и в съответствие с КПХУ, както и да измени онези нейни части, които са необосновани и поради това - незаконни, като замести тези разпоредби с друго съдържание, адекватно на реалността и потребностите на групата лица, чиито интереси тази програма засяга, а именно - хората с увреждания.

Частите, в които посочената програма е незаконосъобразна и необоснована са, както следва:

Чл. 1 ал. 3 от Програмата: Съгласно тази разпоредба, програмата се осъществява на програмен принцип. Тази разпоредба противоречи на

Чл. 1 ал. 4 от Програмата: Съгласно тази разпоредба програмата се осъществява ежегодно. Тази разпоредба навежда на извод, че средствата за изпълнение на програмата ще се отпускат веднъж годишно. Подобно разрешение не съдържа в себе си никаква логика и противоречи на чл. 9 от КПХУ. Програмата би следвало да е достъпна за хората с увреждания в рамките на цялата календарна година (не еднократно), за да посрещне нуждите им от осигуряване на мобилност при спазване на правилото за разумност на улесненията и спазване от страна на Правителството на позитивното задължение на Държавата да осигури безусловно на хората с увреждания достъпна среда.

Чл. 3 ал. 1 т.2 от Програмата: Този текст не покрива всички възможни хипотези, в които хора с увреждания може да имат нужда от преустройство на моторно превозно средство (МПС). Текстът съдържа две ограничения, които изключват от програмата хората, които са придобили МПС при условията на лизинг, както и тези, които не биха желали да управляват лично МПС, но имат нужда то да бъде преустроено, за да позволи те да бъдат пътници в такова МПС. Намираме, че това изключване на тези две групи хора съставлява дискриминация и противоречи на чл. 5 ал. 2 пр. 2 КПХУ. Действително, чл. 58 т. 2 от ЗХУ предвижда **само** преустройство на автомобили, управлявани от хора с увреждания. Тази разпоредба обаче противоречи на чл. 5 ал. 4 от Конституцията на Република България във връзка с чл. 20 от КПХУ. Международните документи, по които държавата ни е страна и които са обнародвани имат предимство пред всеки друг акт, който им противоречи. Намираме, че именно такъв е случая и програмата не следва да предвижда посоченото по-горе ограничение.

Чл. 7 ал. 2 от Програмата: Съгласно този текст, Програмата ще финансира „СМР за изграждане/поставяне на съоръжения за преодоляване на различни нива в жилищните сгради, в т.ч. рампи, подечни платформи и асансьори“. Така цитираното

¹ Ратифицирана със закон, приет от 41-ото НС на 26.01.2012 г. - ДВ, бр. 12 от 10.02.2012 г. Издадена от Министерството на труда и социалната политика, обн., ДВ, бр. 37 от 15.05.2012 г., в сила от 21.04.2012 г.

ограничение **само** до изграждането/поставянето на рампи, платформи и асансьори изключва финансирането на множество други преустройства на жилищната площ, обитавана от човека с увреждане, които в не по-малка степен биха допринесли за постигане на достъпност на средата, а така и по-голяма независимост на човека с увреждане. С изброяването само на 3 възможни решения (които не са нито непременно необходими, нито пък достатъчни за постигане на целите на Програмата, т.е. за постигането на достъпна жилищна среда), необосновано и противозаконно се стеснява кръгът дейности, за които би могло да се получи финансова подкрепа. Това нарушава чл. 9 от КПХУ, като създава предпоставки за необосновано изключване от обхвата на Програмата на хора, които биха имали други нужди наред или извън с тези, описани в чл. 7 ал. 2. Описаното по-горе нарушение води до незаконосъобразност и на чл. 11 ал. 1 т.3. То противоречи и на чл. 2 и 3 от самата програма.

Чл. 8 от Програмата: Този текст задава финансовата рамка на проектните предложения по компонент 1 – „достъпна жилищна среда“, като определя тези рамки между 10 000 и 100 000 лв. Тази финансова рамка е напълно необоснована, не почива на никакви данни за стойността на възможните ремонти. Наред с това тя изключва от обхвата на Програмата дейности, които имат стойност по-ниска от 10 000 лв., но пък са крайно необходими за постигане на достъпност на жилищната среда и независимост на човека с увреждане, който я обитава. В този смисъл цитираният текст, в частта в която предвижда долна граница на финансирането от 10 000 лв. противоречи на чл. 9 и на чл. 5 от КПХУ. Все в същата връзка незаконосъобразен и необоснован е и чл. 11 ал. 1 т. 5, доколкото този текст определя условията за допустимост на проектното предложение и така на практика води до описаното по-горе, необосновано и незаконосъобразно изключване на определени дейности и/или хора с увреждания и/или да ненужно разхищаване на обществени средства. Но дори и да са налице определени данни и проучвания, то те не са и не са били публично известни, към момента на постановяване на заповедта, за да може да се направи извод за наличието на обосноваване на въведената финансова рамка. В случай, че в хода на делото бъдат наведени аргументи и доказателства за наличието на такива, молим да ни се даде възможност да развием допълнителни аргументи в подкрепа на твърдението си за необосноваване на предвидената финансова рамка.

Наред с горното, чл. 8 от Програмата, разгледан във връзка с чл. 75 от Закона за хората с увреждания, води до пълно изключване на определени дейности (тези на стойност между стойността на двукратния размер на линия на бедност, приета с ПМС и 10 000 лв.), както и изобщо изключва от достъп до подпомагане за достъпна жилищна среда на определен кръг лица- тези, които са „*със средномесечен доход на член от семейството за последните 12 месеца*“, равен или по-висок от линията на бедност, които имат нужда от преустройство на стойност под 10 000 лв. Това изключване е съществено нарушение на чл. 5 и чл. 9 от КПХУ.

Чл. 10 ал. 3 т.1 от Програмата: Този текст изисква представянето на писмо за подкрепа от страна на съответната Дирекция „Социално подпомагане“. Изискването за представяне на такова писмо не кореспондира със задължение на ДСП да развият капацитет за преценка на компонентите на предложението. Не кореспондира с изискване на ДСП да се произнесат в определен срок и при преценка на определени факти. Липсва какъвто и да е критерий, който да даде информацията относно това как ще се преценява дали едно предложение следва да бъде подкрепено или не. Това от една

страна създава предпоставки за производ, а от друга, ненужно увеличава бюрократичната тежест. Изискването дублира сходни изисквания и по никакъв начин не е обосновано. Създава ненужна зависимост на потенциалните ползватели на програмата от благоразположението на определен социален работник.

Чл. 10 а. 3 т.9 от Програмата: Този текст предвижда като условие за допустимост на проектното предложение да е налице инвестиционен проект. Следва да отбележим, че изготвянето на инвестиционен проект е скъпо и непосилно за огромен брой от хората с увреждания. Изискването за наличие на одобрен инвестиционен проект, без да е обвързано с механизъм, който да позволи на хората с увреждания, които имат ниски доходи, да получат финансиране на изготвянето му, води до изключването им от обхвата на програмата, което е нарушение на чл. 5 вр. чл. 9 от КПХУ. В случая се касае за дискриминация по признак „имууществено положение“. Това нарушение рефлектира върху чл. 10 ал. 3 т.7, чл. 7 ал. 2, чл. 11 ал. 1 т. 4, които са незаконосъобразни поради връзката им с чл. 10 ал. 3 т. 9 от Програмата.

Чл. 11 ал. 2 от Програмата: Този текст предвижда кампанийно отпускане на средствата, което е недопустимо. Текстът предполага, че средства ще се отпускат веднъж годишно, което поставя хората с увреждания, които не са успели да се включат по една или друга причина в годишната кампания, в положение да прекарат една допълнителна година в условията на недостъпна жизнена среда, което е неоправдано, противоречи на чл. 9, вр. чл. 5 от КПХУ.

Чл. 12 от Програмата: Целият текст, който определя критериите за оценка на проектите е неясен и проблематичен от гледна точка на КПХУ. Въвеждането на критерии за състезателност за достъп до финансова подкрепа за създаване на достъпна жилищна среда е в пълно несъответствие с принципите на КПХУ. Конвенцията въвежда позитивно задължение на държавата да осигури достъпна среда за всекиго и каквито и да е причини за изключване на един или друг човек с увреждане, особено на базата на формални критерии, е напълно недопустимо.

В допълнение към изложеното, отделните пунктове на чл. 12 разкриват белезите на допълнителни нарушения както следва:

Чл. 12 ал. 1 т.1: Най-голям брой точки (12) се дават в зависимост от броя на хората с увреждания, които се придвижват с инвалидни колички в сградата. Това изискване е дискриминационно, тъй като автоматично и механично води до по-ниско оценяване на проекти в жилищни сгради където по-малък брой хора ползват инвалидни колички. От друга страна, това изискване създава предпоставки за сегрегация на хората с увреждания. Същите аргументи са валидни и за чл. 12 ал. 1 т. 3 от Програмата.

Чл. 12 ал. 1 т. 4: Този критерий е напълно неясен, като обаче създава предпоставки за декласиране на проекти, които иначе отговарят на условията, но не могат да съберат необходимия брой точки, поради възможността за произволно прилагане на този критерий.

Чл. 20 ал. 2 от Програмата касае допустимото финансиране по компонент 2 „лична мобилност“. Предвидено е финансиране за: „1. изменение в конструкцията (приспособяване/преустройство) на органите за управление на моторно превозно средство (МПС); 2. приспособяване (преустройство) на органите за управление на МПС и обучение за придобиване на правоспособност за управление на МПС от

кандидата при липса на такова.“ Този текст не покрива всички възможни хипотези, в които хора с увреждания може да имат нужда от преустройство на моторно превозно средство (МПС). Не включва изменение на конструкцията за превоз на човек с увреждане, което, както вече беше обосновано води до нарушаване на чл. 9 вр. чл. 5 КПХУ.

Чл. 21 от Програмата: Този текст предвижда финансова рамка за постигане на преустройството по чл. 20 в рамките до 8 000 лв. Това ограничение е абсолютно несвързано с реално необходимите инвестиции, необходими за постигане на преустройство на МПС с цел постигане на лична мобилност на човек с увреждане. Сумата е необосновано ниска и изключва редица преустройства. При определяне на финансовата рамка, административния орган не е извършил никаква проучвателна, изследователска и аналитична, основана на реални данни работа, което е направило определянето на тази рамка напълно произволно и така - незаконосъобразно. Нещо повече - постигането на преустройство, което да обслужва конкретните потребности на един човек с увреждане, изисква преди всичко изследване на функционалните особености на самия човек и едва след това - пристъпване към изготвяне на конструктивно решение за преустройство на автомобила. Това изследване обаче изобщо не е взето предвид и предвидено като необходимост при определяне на финансовата рамка.

Чл. 23 ал. 1 от Програмата: Този текст предвижда кампанийно отпускане на средствата, което е недопустимо. Текстът предполага, че средства ще се отпускат веднъж годишно, което поставя хората с увреждания, които не са успели да се включат по една или друга причина в годишната кампания, в положение да прекарат една допълнителна година в условията на недостъпна жизнена среда, което е неоправдано, противоречи на чл. 9, вр. чл. 5 от КПХУ. В алинея 2 на същия член пък е предвиден краен срок, какъвто не би следвало да съществува, пак с оглед на горните аргументи. Ал. 3 създава предпоставки да бъдат изключвани предложения, които предполагат дофинансиране от други източници и така слага изкуствени бариери пред възможността човек с увреждане да ползва дарения и/или други не държавни източници на финансов ресурс, с който да доплати преустройство, струващо над измислената граница от 8 000 лв.

С оглед на изложеното, Ви молим да приемете, че посочените по-горе разпоредби на обсъжданата Програма за незаконосъобразни и необосновани, прилагането им води до увреждането на законните права и интереси на хора с увреждания, които поради различни, описани по-горе причини, биха били изключени необосновано и в противоречие с правата им по чл. 9 от КПХУ от обхвата на програмата. В този смисъл е налице дискриминация спрямо определени групи хора с увреждания, които имат законното право да е ползват от програмата, но не биха могли, поради дискриминационния характер на нормите. Основанията за това бяха описани по-горе.

Молим да отмените ЗАПОВЕД № РД-01-544 от 14 август 2019 г. постановена от Министъра на труда и социалната политика (МТСП), с която е утвърдена Национална програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност, в описаните по-горе части, като задължите органа, издал заповедта да постанови нови

разпоредби на Програмата и нова заповед, с която да ги одобри, при съобразяване с КПХУ и при поправяне на нарушенията, описани по-горе.

Доказателства:

1. Удостоверение за актуално състояние на Сдружение „Център за независим живот“.
2. Експертно решение на ТЕЛК 0827 от 063 от 03.04.2006 г. издадено от МБАЛ „Света Петка“ гр. Видин.
3. Молим да ни се даде възможност да ангажираме гласни доказателства, а именно – да допуснете до разпит свидетели, при условията на довеждане, които да установят механизма, по който описаните нарушения, водят до изключване на определен кръг хора с увреждания от кръга на програмата.
4. Молим да ни се даде възможност да представим доказателства след като ответната страна депозира отговор, вкл. да формулираме искане за назначаване на експериза/експеризи.